

Dansk sømand: »Jeg har været spejder hele mit liv, og jeg prøver at tage dem lidt på samme måde, det har jeg fundet ud af, det er sådan den bedste metode jeg har fundet indtil videre, og dermed ikke sagt at det er den bedste. Men hvis man behandler dem som børn, så plejer det at gå ... uden selvfølgelig at nedværdige dem. Lade være med at forvente de store intellektuelle forståelser.«

Dansk sømand: »De er meget loyale i deres arbejde. Men som jeg siger, det er ikke sikkert at det er helt logisk den måde de gør det på, de har jo heller ikke den samme arbejdskultur, som vi har. Også at gøre tingene på den mest logiske måde.«

Dansk sømand: »Jeg har arbejdet en del med polakker og foretrækker klart filippinerne, især fordi de er mere glade og bedre at være sammen med, socialt set. Da jeg arbejdede med polakker, kunne de sidde i timevis uden at mæle et ord. Så gik de hver på sit kammer og drak nogle flasker vodka. De havde heller ingen sans for ansvar. Måske, på grund af det system, de har levet under. Det er mærkeligt, for man skulle tro, at der var mere kulturforskel med filippinerne, bare fordi de bor længere væk. Men sådan er det ikke. Forskellen er større til østlandene, både arbejdsmæssigt og socialt.«

Dansk sømand: »Vi lå ved kajen i Mexico, vi skulle ikke arbejde før om to dage, så gik vi op til mig, og så sad vi og fik en whiskysjus der, inden vi gik til køjs. Det var også godt nok, vi havde det da vældig hyggeligt sammen og ingen problemer i det. Men det er ved sådan en speciel lejlighed, den kan du ikke lave ret tit ombord i et skib, og heller ikke hvis man ikkevil gå hen og miste den lille smule respekt, som de egentligt har for en. Man skal passe lidt på. Det er jo en af deres store forcer ikke at tabe ansigt, og det må vi jo selvfølgelig heller ikke gøre over for dem, fordi så falder vi i grad. Så der er en hel naturlig afstand der. Og de er (...) meget sociale sammen, men ser helst, at vi holder os væk«.

Dansk sømand: »Problemet er kulturforskelle, og vi var til et kursus for nylig, hvor en arbejdspsykolog netop fortalte, at filippinerne er enormt autoritetstro, de er næstmest autoritetstro i hele verden, hvor danskerne er de næstmindste autoritetstro; og det gør, at de har meget svært ved at håndtere, at vi giver dem et ansvar.«

Dansk sømand: »Filippinerne er jo også ved at få en mentalitetsændring. Englænderne har et gammelt ord, der siger 'at man skal 3 generationer igennem for at skabe en gentleman'. Og nu er det 3. for ikke at sige 4. generation, der er ved at komme ud i skibene, og de ændrer sig jo også og får mere og mere international mentalitet.«

Dansk sømand: »Der er desværre alt for mange af mine kolleger, der har den grundholdning at deres sydøstasiatiske medarbejdere er dumme. Det er de sjældent, men da de nu engang af deres overordnede har fået at vide, at de ikke skal tænke selv, men gøre som der bliver sagt, så bliver resultatet derefter.«

Dansk sømand: »Hvis vi har et vis fagligt niveau, så kan vi aldrig løfte filippinere og lære dem op og erstatte vores normale funktion, som i et rent dansk skib. Hvis vi vil have et rimeligt godt fungerende skib, og vi skal have lidt aflastning, er vi nødt til – niveaumæssigt, at bevæge os ned i nærheden af filippinerne, så vi får dem til at levere det arbejde inden for de rammer, der er. Men vi skal gå på akkord. Vi kan aldrig tvinge dem op. Det skal man ikke tro.«

Dansk sømand: »Det er da også klart nok, at hvis du kan få en filippinsk matros til en tredjedel eller måske en femtedel af en dansk matros, jamen så behøver man jo ikke at være en eller anden professor i matematik for at regne ud, at så er han altså ikke ligeså god. Det er logisk tænkning. Det er klart nok. Kan du huske, at vi snakkede om de der filippinere, der arbejdede før til fuld dansk hyre. De arbejdede ganske udmærket også på lige fod med danskere.«

Dansk sømand: *Da jeg sejlede matros for 27 år siden, der var nogle gange vi manglede en dansk matros, vi sejlede ude på Østen, så fik vi en filippiner eller en indoneser, og de var på fuld højde med os andre. De kunne arbejde, for de tjente mange penge. Det er jo gerne sådan: if you pay with peanuts, you get a monkey«.*

Fillipinsk sømand: *»Some Danish are bad; some are good. The steward, he is bad. He is very strict. He took food away from us [saying]: 'Very expensive, only for Danish!' We had to buy our own food with our own money and we didn't dare to complain. It's a Danish ship with a Danish captain! We would only have trouble. The captain and the steward were very close.«*

Fillipinsk sømand: *»Sometimes (...) if you have some idea during the situation of the job, about the work, you will suggest to the officer or captain, you will suggest some idea, good idea, that it is more easy to finish this work compared with his idea ... I think he did not listen to you. Because maybe he thinks ... of course we will accept that there is a little bit discrimination with the Asians and the Europeans, it's true, we admit ... Sometimes they think that they are more superior, I don't know ...(...) And if they find that you make a mistake for example about the work, one time or two times, maybe they already admit that ... you are already not good. (...) They expect you already know the job, but sometimes they have not being giving us a chance. Because every person commits some mistake.(...) But the whole contract, they say to you that you are not good.«*

Fillipinsk sømand (der beskriver en arbejdsulykke som han har været ude for): *I have no complain with the system, only I don't know my rights. (...) We have privileges and rights, but nobody tell us about them. That's the problem. The company does not tell us anything. And AMOSUP (red: den fillipinske fagforening der indgår overenskomster med Danmarks Rederiforening) does not. I know about the ITF (red: Det Internationale Transport Forbund) but you see, the problem is, it is difficult ... Sometimes if you tell everything to ITF, that will worry them in the company, you are going to be blacklisted. That's why if you have bad experience, you cannot tell it all. Then you'll be blacklisted and you cannot get a job anymore. So you have nothing to do than shut up your mouth. I have worked for more than 15 years and I have known bad experiences. But we just let it pass – I just want to finish my period and go home to my family. You cannot complain! (...) The system here is if you work an international register: low salary, poor treatment, and if you tell it to ITF the local agency will put you on the blacklist (...) That's why people keep their mouth and shut up, to avoid these things. Most of them are afraid to complain. I have no other income and I have to sustain my family. No matter how hard the conditions on board, we will always want to finish our contract.«*

Kilde: Fabienne Knudsen: If you pay with peanuts you get a monkey – kulturbegrebet på arbejde i multietniske skibsbesætninger. Tidsskrift for Arbejdsliv 2003